

Úvodem	9
1 Socialistický výrobní proces	11
1.1 Charakteristika společenské výroby v socialistických výrobních (vlastnických) vztazích	11
1.1.1 Základní výrobní (vlastnický) vztah socialismu	11
1.1.2 Bezprostředně společenská práce	14
1.1.3 Plánovitost socialistického výrobního procesu	17
1.1.4 Objektivní regulátor v socialistickém výrobním procesu	20
1.2 Pracovní a hodnototvorný proces	21
1.2.1 Pracovní proces	21
1.2.2 Hodnototvorný proces	24
1.3 Kvantitativní charakteristika pracovního procesu	27
1.3.1 Technické koeficienty nákladů výroby	28
1.3.2 Princip substituce nákladů	30
1.3.3 Křivka produkce	31
1.3.4 Míra substituce	32
1.3.5 Dodatečná kritéria	34
2 Socialistická reprodukce, společenské bohatství, společenský produkt a národní důchod	36
2.1 Podstata a základní rysy rozšířené socialistické reprodukce	36
2.1.1 Pojem socialistické reprodukce	36
2.1.2 Cíl socialistické reprodukce	37
2.1.3 Plánovitost reprodukce	38
2.2 Rozšířená reprodukce pracovní síly	39
2.2.1 Proporce rozdělování pracovních sil	40
2.2.2 Růst kvalifikace pracovních sil	41
2.2.3 Změny třídní a sociální struktury společnosti	42
2.3 Reprodukce socialistických výrobních vztahů	42
2.4 Společenské (národní) bohatství	44
2.4.1 Rozměr ekonomických veličin	45
2.4.2 Společenské (národní) a přírodní bohatství	45
2.4.3 Objem a struktura národního bohatství	46
2.5 Společenský produkt	46
2.5.1 Produktivní a neproduktivní práce	48
2.5.2 Materiální služby	48
2.5.3 Produktivní práce, práce fyzická a duševní	49
2.5.4 Historické kritérium produktivnosti práce	50
2.5.5 Zjišťování velikosti společenského produktu	52
2.5.6 Hrubý produkt podniků	52
2.6 Finální (konečný) společenský produkt	53
2.7 Národní důchod	54
2.7.1 Stálé a běžné ceny při výpočtu národního důchodu	56
2.7.2 Tvorba národního důchodu	56
2.7.3 Rozdělování národního důchodu	58
2.7.4 Vytvořený a rozdělený národní důchod	58
2.7.5 Prvotní rozdělování	59
2.7.6 Formy prvotních důchodů	59

2.7.7	Druhotné rozdělování národního důchodu	60
2.7.8	Konečné rozdělování	61
2.7.9	Užití národního důchodu	62
2.7.10	Fond spotřeby	62
2.7.11	Fond akumulace	63
2.7.12	Tvorba a užití národního důchodu v ČSSR	64
3	Efektivnost společenské výroby v socialistických výrobních vztazích	69
3.1	Kritérium efektivity společenské výroby za socialismu	69
3.1.1	Maximální efekt a minimum nákladů	71
3.1.2	Společenské potřeby, objem produkce a náklady společenské práce	72
3.2	Dva aspekty kritéria efektivity	73
3.3	Vzájemné vztahy obou aspektů kritéria ekonomické efektivity	77
3.4	Optimální proporcionalita	79
3.5	Úrovně určování ekonomické efektivity	81
3.6	Soustava ukazatelů určování ekonomické efektivity	82
3.6.1	Diferenciace kritérií efektivity	82
3.6.2	Charakteristiky společenské užitečnosti produkce	85
3.6.3	Soustava dílčích ukazatelů hospodárnosti	93
3.7	Syntetická (souhrnná) kritéria hospodárnosti a efektivity	97
3.7.1	Vlastní náklady a souhrnné kritérium hospodárnosti	99
3.7.2	Koncepce plných národohospodářských nákladů	100
3.7.3	Plné národohospodářské náklady a souhrnný ukazatel hospodárnosti	102
3.7.4	Kritéria zisku a rentability	108
3.7.5	Souhrnné kritérium efektivity — možnosti a předpoklady	112
3.8	Problém sociálně ekonomické efektivity	114
4	Zdroje růstu národního důchodu a typy ekonomického rozvoje v socialistickém hospodářství	118
4.1	Dynamika národního důchodu v socialistickém hospodářství	118
4.1.1	Tempo růstu národního důchodu	118
4.2	Faktory růstu národního důchodu v socialistickém hospodářství	120
4.2.1	Klasifikace faktorů růstu	120
4.2.2	Živá práce jako faktor růstu národního důchodu	125
4.2.3	Výrobní fondy jako faktor růstu národního důchodu	129
4.2.4	Přírodní zdroje jako faktor růstu fyzického objemu národního důchodu	132
4.2.5	Produktivita společenské práce jako faktor růstu národního důchodu	136
4.2.6	Účinnost výrobních fondů	137
4.2.7	Účinnost přírodních zdrojů	139
4.2.8	Vzájemné vztahy mezi kvantitativními a kvalitativními faktory růstu	139
4.2.9	Neinvestiční faktory růstu národního důchodu	142
4.2.10	Vzájemné vztahy mezi výsledky společenské výroby a jejími faktory	143
4.3	Intenzivní a extenzivní typy ekonomického rozvoje v socialistickém hospodářství	144
4.3.1	Intenzifikace společenské výroby a ekonomického růstu	147
4.3.2	Klasifikace fází (zón) intenzifikace reprodukčního procesu	149
4.3.3	Přechodné (tranzitní) procesy	157
4.3.4	Částečná a všestranná intenzifikace — přechod k vyšším fázím intenzifikačního procesu	160
4.3.5	Souvislosti procesů intenzifikace a zvyšování efektivity	163
5	Proporcionalita reprodukčního procesu socialistické ekonomiky	168
5.1	Marxova schémata reprodukce	168
5.1.1	Schématá prosté reprodukce	169
5.1.2	Schématá rozšířené reprodukce	170
5.1.3	Mnohoovětňová schémata reprodukce	171

5.1.4	Rovnice proporcionality meziodvětvových vztahů	174
5.1.5	Statický model meziodvětvových vztahů	175
5.1.6	Dynamický model meziodvětvových vztahů	178
5.1.7	Modely meziodvětvových vztahů a spektrum způsobů výroby (techniky)	180
5.2	Potenciál rozšířené reprodukce a problémy proporcionálního vývoje	181
5.2.1	Reprodukční potenciál	181
5.2.2	Bilanční koeficient	182
5.3	Proporce mezi I. a II. skupinou společenské výroby v socialistickém hospodářství	183
5.3.1	Organické složení výrobních fondů, materiálová náročnost společenského produktu a míra výrobní akumulace	185
5.3.2	Zákon přednostního růstu I. skupiny společenské výroby před II. skupinou	187
5.3.3	Sbližování tempa růstu I. a II. skupiny společenské výroby v etapě rozvinutého socialismu	192
5.4	Proporce mezi akumulací a spotřebou za socialismu	195
5.4.1	Akumulace a spotřeba	196
5.5	Proporce vzájemného vztahu růstu produktivity práce a mezd v socialistickém hospodářství	197
5.5.1	Konkrétnější analýza proporce mezi produktivitou práce a mzdami v socialistickém hospodářství	200
5.5.2	Zahraniční obchod a proporce mezi růstem produktivity práce a průměrných mezd	202
5.5.3	Zásoby a proporcionality produktivity práce a mezd	203
6	Vědeckotechnický pokrok, investice a jejich efektivnost v socialistické ekonomice	205
6.1	Ekonomický efekt vědeckotechnického pokroku	205
6.1.1	Vědeckotechnický pokrok a snižování nákladů společenské práce	206
6.1.2	Vědeckotechnický pokrok a vznik nových výrobků	214
6.2	Sociální efekt	218
6.3	Ekologický efekt	220
6.4	Úloha investic v socialistickém reprodukčním procesu	223
6.5	Základy teorie počtu ekonomické efektivnosti za socialismu	224
6.5.1	Problém absolutní efektivnosti investic	225
6.5.2	Teorie srovnatelné efektivnosti investic	227
6.5.3	Vzájemný vztah absolutní a srovnatelné efektivnosti — zobecnění převedených nákladů	233
6.5.4	Přístupy k určování sociálně ekonomické efektivnosti variant	237
Příloha I		
Vybrané otázky teorie měření. Škály, měřicí jednotky a dimenze ekonomických veličin		242
Příloha II		
Všeobecná analýza faktorů růstu národního důchodu		256
Přehled některých používaných symbolů		274
Literatura		279